

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlatter sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyv-
művelés és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Fűtőcsink és a közegészség.

em mulhat el a folyó évtizedben év anélkül, hogy a kolera, ha nem is üt be, rá ne ijesszen államunkra. Ilyenkor azután a legfelsőbb fórumoktól kezdve le az utolsó falusi dobosig mindenütt nagymérvű óvintézkedések vétetnek fogantatba és a korból szaga uralkodik az egész közönség sorában. Ha azután elmúlt a vész, vagy pláne be nem köszöntött, akkor mindenki gyorsan elfeledi a félelem óráit és senki sem gondol az óvatosságnak azon elemi szabályaival, melyek nélkül a veszedelem egyre fokozódhatik.

Igy például köztudomásu, hogy a kolera terjedésének legbiztosabb közvetítője a rossz miazmás levegő. Es mégis mit látunk?

Azt, hogy két legforgalmasabb utcánkat, a bajait és apatinit, állandó porfelhő borítja. Városunknak egész forgalmát ez a két utca közvetíti; a többi forgalom ezekkel szemben — kivéve a piac napját — ugyszólván semmi. Es ennek dacára mind a két utca mentében ugynevezett nyári utat hagyott elődeink bölcsesége, hogy a hajnalban felkorkácsolts első por késő estig soha le ne szállhasson.

A bajai utca még valamivel szerencsésebb, mert poros útja nincs egy egész kocsinyomnyi és mert inkább a személyforgalom nagy rajta, amelyet pedig a kő hátán is boldoguló ruganyos uri kocsik közvetítenek.

De az apatini uton lakóknak, és mindazoknak sorsa, akiket dolguk arra terel — kivéve az esős napokat — valóságos embergyötrés és a tüdőök ostromállapota, a járványok melegágya.

Városunk túlyomó teherforgalma, a vízi ut olcsóságánál fogva, itt összegyűződik. Erre járnak nyári üdülőhelytűkre a szállótulajdonosok. Erre megy a legtöbb temetés. Erre van egyetlen fürdőhelyünk. Arról, hogy a legnagyobb és legéletrevalóbb szomszédközségek is erre forognak, azó se legyen.

Es ezen utca féloldalt nincs befásítva. Rajta vonul végig — dacára, hogy legmagasabban fekszik — az egész város piszkos vize. Azt mondják ez a legrövidebb ut a csatornába levezetni a belvizet. Ebből csak a „legrövidebb ut“ igaz, a többi nem. Mert az az árok nincs is egyenes vonalban a csatornába vezetve, hanem kint a hídnál balra kanyarodik és elvesz a szállók közt anélkül, hogy egy csepp vizet is bevinne a csatornába, melynek vízszíne amugy is magasabb, mint az ároké. A belvizet ez az árok csak akkor vezeti tovább, ha rendkívüli esőzés van; mert amint a mondott hídnál — minden technika guny-jára — balra fordul: tiz helyen is be van temetve a szállótulajdonosok által.

Hogy a közegészségügy teljesen kigunyolva legyen, mellette, az örökké rossz kövezet két oldalán, olyan poros ut viz végig, hogy aki erre jön vissza a fürdésből, az fele utról akár visszafordulhat — lemosdani.

Aki egy kissé is megvigyázza városunk állapotát, alig láthat a tények ezen felsorolásában nagyítást; és mégsem jut eszébe senkinek ez állapotokon segíteni. Pedig lehetne nagyon könnyen és — ha nincs rá pénz — akár pénz nélkül is.

Kasszálni kell a nyári utat! Ez nem ily forgalmas utcába való! Pláne nem való kövezet mellé, ahol minden kocsí egy nyomon kénytelen járni. Más utcákban nincs tizedrésnyi forgalom és van akár tiz kocsinyom, ugy hogyha az egyik kipurzik, járhatni a másikon. Itt pedig a legforgalmasabb utcán egyetlenegy nyom van a rengeteg sok kocsí számára és persze mind azon járnak, mert a kövezet végtelenül komisz. Pedig örökké csinálják, hanem azért nem kész soha. Más utcákban még most is ugy áll a kövezet, amint eredetileg lerakták. Az apatini utca már négyszer átrakattott és még sincs rajta egy lépés se, amely csinálás után egy hónapra járhatatlanná ne lenne. Pedig jól megcsinálják, de hiába!

A mi keskeny sinű kocsijaik a sok és nagy teher alatt lesurolják a kiálló kőszarkakat és amint csak az első ki van mozdítva, kátyús lesz az egész környéke.

Ilyen forgalom alá kockakövek kellenének. Vagy ha már erre nem telik, szükséges volna az utat egész szélességeen kikövezni, hogy a teher megoszolhassék rajta.

Mert most nem oszlik meg, amennyiben az ut csak ötödfél vagy legfőlebb öt méter szélességben van kikövezve és így ezen kis téren a csekélyebb lejtő is annyira érezhető, hogy minden kocsí ösztönszerűleg a közepén jár, mely ha kiromlik, már se jobbra, se balra nem mehet el többé a terhes kocsí kövön.

Ezen teljes beburkolás által a város semmit sem vesztené. Mert ahelyett hogy, mint most, minden évben kell javítani s ezzel a forgalmat zavarni, azontúl talán csak 4—5 évenként kellene egyes helyeket rendbe hozni s akkor is még mindig maradna a javított rész mellett elég tér az ideiglenes közlekedésre; a közönség pedig a forgalom állandósága mellett, megnyerné azt, hogy üzletbe, szállóba s fürdőbe kényelmesen mehetne s nem szenvedne minden lépésen büzt és ponyelést éppen arra, amerre egyedül járhat üdülni.

Midőn ezen eszméket t. városi képviselőtársaim figyelmébe ajánlom, fűlteszek rólok amnyi tárgyilagosságot, hogy nem vonnak le a felsorolt érvek becséből s igazságából csak azért, hogy ezt a lapot is a megpanaszolt utcában szerkesztik. Mert ha ezzel azon érvek nem öregbednek, méltányos, hogy emiatt ne is csökkenjenek.

Egy városi képviselő.

Külügyi szemle.

„A porta körözüvényi jegyzékére a bulgárfejedelmválasztást illetőleg Oroszország, mindjárt kinyilatkozta, hogy neki nincsen ellenetése a Koburg herceg személye ellen; azonban azért a mostani sobránjének semminő határozatát nem fogadhatja el.“

Eme határozat tehát viszhangja azon feleletnek, amelyet Othello Cassióhoz intéz: „En szeretlek téged Cassió, de nem lehetsz tovább az én hadnagynom!“ másrésztől meg Oroszország hivatalos véleményváltozását jelenti. Ugyanis, a Battenberg megmaradása ellenében Oroszország egész határozottsággal nyilatkozott, és más jelöltek ellenében is talán kifogásokat emelhetett volna, de a Koburg ellenében semminőt nem hoz elő. Es ez már nyereségnek is vehető! Azonban, természetesen! hozzáteszi ezen jóakaratu nyilatkozatához ama nehezen a mérlegbe eshető utókifejezését: hogyhát „a jelenlegi sobránjének semminemű határozatát nem fogadja el.“

De hát Koburg herceg a sobránje által választott meg! és emek illetéktelensége kinyilvánításával a sobránjének választási joga is semmivé minősítettik. Hát miért is tartja Oroszország a sobránjét törvénytelennek? Főleg azért, mert az a regensek által hivatott össze, kiket Oroszország el nem ismer. De hát, ki hívjon össze egy új sobránjét, ha a regensek ezt nem tehetik? Vagy pedig hát mi módon álljanak elő az új regensek, akik egyszersmind a népnek is megfeleljenek, és Oroszország tetszését is egyszersmind megnyerjék? Röviden szólva, ugylátszik, egy megoldhatlan rejtvény előtt állunk. Szigoruan ítélve pedig, ennél is, csakis alaki kérdéssel van dolgunk, és ehhez többnyire található is megoldást. Ha t. i. a regenség az ő hivataláról lemondana, akkor lehetőleg a porta egy helytartósági kormányzó nevezhetne ki. A souverainnek pedig azon jogát egy kországban, amelynek nincsen kormánya, hogy helytartó kormányzóját kinevezhesse, csak nem lehet kérdésessé tenni; és természetesen ezen helytartósági kormányzónak nem csak joga, de sőt kötelessége is volna a sobránjét összehívni, ha ugyanis különben nyilvánvalólag az országot, az anarchia ölébe nem akarná hajtani.

Azonban tehát, különböző jelenségek, azon véleményét hozzák felszínre, hogy Oroszország Bulgária irányában engedékenységre határozta magát.

A bulgárkérdés Oroszországra nézve ugyanis ekként áll:

Ha Oroszország a háborút óhajtja, akkor érdekében áll a sebzett helyet Bulgáriában nyitva tartani.

Ha azonban a béke fenntartása a célja, akkor érdekében áll, különösen tekintve orosz lakosságát, eme vizsályát a „Szlávia házában“ mielőbb befejezni.

No de Oroszország a legujabb időben a béke fenntartásához látszik megtérni, amely mellett azon fontos körülmény is szól, hogy az ez évi orosz hadjuttalék kisebb, mint a mult évi volt.

A fenti bécsi lap okoskodásából mi is levonjuk a mi korolláriumunkat!

Oroszország nem ismeri el a jelenlegi regenseket és sobránjét, mert hát ez nem választott ugy, mint Oroszország érdekei kívánták. Igen, de ha ugy választott volna, akkor a regenség és sobránje is elismertetésben részesült volna az ő részéről is!

Ez hát annyit jelent, hogy Oroszország urává teszi magát a berlini szerződés magyarozatának s ha egész Európa is másképp határoz, ő megmarad „non possumus“ s nem ismeri el sem a Battenbergit, sem a Koburgit, mert hát neki érdekében áll a Mingreliait, Dondukoffot, Imereztinszkyt s több ilyféle ázsiai volt satrapákat egy önálló gondolkozásu Bulgária fejedelméül feltöltni, kik sem az európai érdekeknek, sem Bulgária felvilágosodott szabadságvágyának és független nemzeti aspirációinak nem tudnak megfelelni.

Hol látott tehát a világ ily önkényt, mely megvetve az európai művelt közvéleményt, csak azért mond vétőt, mert Európa érdekei mások, mint Oroszországé? s Európa ellenében erőszakolja akarátát, mert véletlenül a berlini békekötés ugy volt stilizálva, hogy az valamennyi érdekelt által szankcionáltassék?

Hisz ez a lengyelországi „nepozvolym“, „nem egyezem bele“-féle fűltéttel egyenlő értékű? s lehet-e, szabad-e, egy ily vétőt tekintve venni a művelt Európának a barbár Oroszország ellenében? ki nem is Európa érdekében érvényesíti akarátát, hanem egy ázsiai despotához illőleg a „sic volo sic jubeo“-féle elvhez tartva magát, Európának durván dobja oda a keztyűt, de csak szóval és fenyegetéssel s anélkül, hogy e fenyegetését realizálni is megkísérelné?

A művelt Európa ily szegyet nem rakhat zsebre; s ha erre is képes lesz, megérdemli, sorát: mert meghátrált, a műveletlenség, a barbárság szatrapija előtt.

Hát hiszen higgye el ezt a szláv exclusivitás és a sándori nagyság hóbertjaitól szaturált russionánia, de mi nem kételkedünk a világ okszerű előhaladásában, és azt tartjuk, hogy valamint a világ sokféle nemzeti előhaladása által mozdittatik elő az emberiség polgárisodása is: ugy lehetlen az, hogy e civilizáció éppen a leghátramardottabb, és a barbárságtól csak finomabb politurája által különböző orosz nemzet által képviseltessek, mely arra: sem hadi erényet, de despotikus és erkölcstelen álcivilizációja által éppen nincs elhivatva.

Valóban! bátran kimondhatjuk, hogy a szlávok hiába dicsekszenek a jövő reményeivel, hogy t. i. övéké a jövő kor uralma.

A jövő csak a műveltségé lehet; s hol vannak még ettől? ha mind is egyesülhetnének, az összes szlávok?

Mert hát vajjon az orthodox szlávok, a nagy többségben s hatalomban levő oroszok: vallásuk erőszakolt terjesztése által tán erre méltóknak is mutatták magukat?

Korántsem!
Krisztus vallása nem tür erőszakot; ez csak a béke olajágával terjeszkedik, és mit cselekszenek, főleg a katolikus vallás ellenei egyáltalában?

Harc és háborúval terjeszkednek ugy a magán, mint a nyilvános életben, s azt hiszik, mert ideiglenes sikerre találnak: meg is semmisíthetik a lehetőleg egyetlen igazságot, mely nem is lehet: csak egyetlen vallás.

Hát Phocius tana, mely csak Krisztus után 858-ban keletkezett, és ettől az időtől fogva de-

rivalják is az orthodoxok vallásukat: éppen ez lenne az igaz vallás? vagy Lutheré 1520 év óta?

Mily joggal akar tehát élére állani az európai civilizációnak éppen a szláv rüssománia? mely a protestantizmus előhaladásával sem dicsekedhetik, habár azon véleményben van, hogy ő fogja, mint legifjabb nemzet a degenerált (?) európai nemzeteket is megifjítani.

Mi azt hisszük, hogy amint az ázsiai nemzetek egyenként s együttvéve sem alkalmasak a civilizáció terjesztésére; ugy a félig európai s félig ázsiai birodalom és nem a civilizáció közvetítésére és a nemzetek megifjítására van hivatva, hanem, hogy előzőleg beolvadjon az európai civilizációba s ezzel egyetértőleg polgárosítsa a véle rokon és szomszéd ázsiai népeket és nemzeteket; és ha ezen hivatásának jószerivel s Európával egyetértőleg fog megfelelni, ugy az orosz nemzet jövőjét is szívesen elismerendi Európa. Amde hát ekkor le is kellend mondania arról, hogy az egész szlávok protektora csakis ő legyen. Leszen akkor a művelt Európa is! de ennek egyetlen feltétele kell, hogy legyen: a szláv népeknek individuális szabadsága és nemzeti függetlensége, amelyeknek par excellence szövívője lesz mindenha a magyar nemzet is.

Antunovits József.

Hirek.

Meghívó. Bács-Bodrogh vármegye róm. kath. hívei XIII. Leo pápa Öszentségének 50 éves áldozási jubileuma alkalmából, mint sok oldalról értesítenek, szintén óhajtanak hódolatuk jeléül, ajándéktárgyakkal és pénzbeli adományokkal az egyház fejének trónja elé járulni. Hogy az ezen irányban megindult dícséretes mozgalom megveszerte kellően szerveztesse és egységessé alakuljon, mert csak ez uton lehet reményelni, hogy megnyek a világra szóló hódolati ünnepélyen kellően képviselve lesz, van szerencsénk a vármegye róm. kath. közönségét az ezen ügyben f. hó 14-én délután 4 órakor a megyeház nagytermében tartandó szervező közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívni. Kelt Zomborban, 1887. augusztus hó 4-én. Sándor Béla, főispán. Fejér Gyula, apát. Dr. Margalits Ede, főgymnasiun igazgató.

Kinevezések. A szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság, Roth Endre, újvidéki V. oszt. m. kir. adótitkár, a szegedi m. kir. adóhivatalhoz IV. oszt. adótitkár és Tóth Endre mármaros-szigeti m. kir. adóhivatali gyakorlatokat az újvidéki adóhivatalhoz VI. oszt. m. kir. adótitkár nevezte ki.

A pápa jubileuma. Apatinból írják: Azon általános mozgalom, mely az egész katolikus világot XIII. Leo pápa 50. születésének 50 éves áldozási jubileuma alkalmából foglalkoztatja, szeretett plébánosunk, főt. Puck István, kezdeményezésére közsegítők katolikus lakosait is tevékenységre indította. Ugyanis a plébános a jubileumban való lelki részvétel módozatainak megbeszélése céljából, először is a helybeli urak, azután a hölgyek közül néhányat előleges értekezletre összehíván s az értekezlet előtt az ünnepély nagyszerűségét, az egész mozgalom nemes és lélekemelő célját s az ez irányban szükséges teendők körét ékes szavakban esetenként az értekezlet, a cél magasztosságához méltó buzgalommal karolták fel az ügyet és azonnal megalakították a helyi férfi- és nőbizottságokat. A férfi bizottság elnökeivé megválasztották: Puck István plébános és Schiller János, jegyző; Lederer Pál, pénztárnok; tisz. Till Jakab hitelmező, ellenőrré: Pukács Antal. A férfi bizottság elhatározta, hogy a közsegítők, mint jogi testület felkérésék, miszerint a jubileumhoz egy a körülményekhez mért díszes ajándéktárgyval járuljon hozzá. A nőbizottság elnökeivé választották: özv. Schmausz Károlyné és Weindl Móréné urnok, pénztárnokká: Sugár Károlyné urnó, ellenőrré: Gillich Péterné urnó, jegyző; dr. Tolnay Géza. — Határozatba ment, hogy a nőbizottság a helybeli nők adományai útján begyűlendő pénzből egy szép ajándéktárgyat vásárol s azt mint az apatini kath. nők ajándékát juttatja rendeltetési helyére. A péterfillérek gyűjtését a nőbizottság szíves készséggel elvállalta. Ez előleges mozgalomból és az abban nyilatkozó lelkes ügybuzgalomból ítélve, közsegítők méltóan fog sorakozni azon városok és testületek mellé, kik ez alkalomból is örömmel sietnek Krisztus Urunk földi helytartójának dícső trónjához a mély hódolat, szívbeli ragaszkodás és szeretet adóját leróni.

A helyben állomásozó cs. és kir. 23. gy. ezred katonái f. hó 7-én reggel 5 órakor indultak a pécsi hadgyakorlatokra. Ide szeptember hó 4-én térnek vissza.

Kimutatás a zombori túzóltó-egyesület zászlószentelési ünnepélyességeinek bevételéről és kiadásairól. Bevételek: 1. Az 1885. évben megtartott majális alkalmával fennmaradt összeg 12 frt 22 kr. 2. Gallé Emil gyógyszerész urnak adománya 31 frt 89 kr. 3. Eladott 260 drb bankett-jegy után 1 frt 50 kr-jaal befolyt 390 frt. Összesen 434 frt 11 kr. — Kiadások: 1. Pósta és táviratdíjak 25 frt 85 kr. 2. Távirat 76 kr. 3. Távirat 51 kr. 4. Különlékre 3 frt 91 kr. 5. Távirat 35 kr. 6. Függönyök mosása 3 frt 60 kr. 7. Bélyeg az engedélyre 50 kr. 8. 4 kocsi homok 4 frt 20 kr. 9. 25 csomag gyertya 12 frt. 10. 4 méter szalag 2 frt 20 kr. 11. és 12. Zenekar fizetése és utiköltség 361 frt 26 kr. 13. Gyertya 1 frt 68 kr. 14. Petroleum 3 frt. 15. 4 nap-számós díja 3 frt 85 kr. 16. Hangszók díja 25 frt. 17. 12 felfogadott ór fizetése 4 napra 1 frt-jaal 48 frt. 18. Petroleum 2 frt 80 kr. 19. Eltörtött ablaktáblák esinatása 2 frt 70 kr. 20. Túzóltó zenekar fizetése 34 frt. 21. Kertésznek díszítésért és virágokért 161 frt. 22. Mihelits Márton vendéglősnek a bankettért és a katonai zenekar ellátásáért 780 frt 10 kr. 23. Török Károlynak díszítésért 96 frt 50 kr. 24. Postadíj 39 kr. 25. Biszenius számlájára 302 frt 30 kr. 26. Nyomatványokra 57 frt 50 kr. 27. Bruck Antal számlájára 262 frt 86 kr.

28. Robbanó és lóporért 7 frt 46 kr. 29. Posta és táviratdíj 5 frt 77 kr. 30. Dörfler Rezsőnek 4 frt. 31. Jelvényekhez szalag 1 frt 80 kr. 32. Jelvények készítéseért 1 frt 20 kr. 33. Különlékre 50 kr. 34. Roheim testvérek számlájára 3 frt. 35. Felfogadott kocsiért 6 frt. 36. Puskás Ágostonnak 300 frt. 37. Vasuti fuvarj 3 frt 80 kr. 38. Kőművesnek 2 frt 80 kr. 39. Városi drombóknak 2 frt 50 kr. 40. Különlékre 1 frt 56 kr. 41. Stojanovits T. számlájára 24 frt. Összesen 2561 frt 21 kr., melyből a bevétel o. é. 434 frt 11 kr-levonva, marad az egylet pénztára által fedezendő 2127 frt 10 kr. azaz kétezerszázhusz és hét frt 10 kr. o. é. Zomborban, 1887. évi május hó 31-én. Dr. Vadas Kálmán, főparancsnok. Bittermann Nándor, segédtitkár és egyleti pénztáros.

A békési evang. esperességi egyházi törvényszék Zsilinszky Mihály elnöke alatt hozott ítélete alapján, a felfüggesztett Steltzer Frigyes kiszácsi lelkész, miután az ellene emelt vádak nem voltak bebizonyíthatók, fölmentette.

Esküvő. Szenttamásról írják: Julius hó 31-én közsegítőkben oly fényes esküvő ment végbe, minőt, a násznép előkelőségénél és nagy számánál fogva, még nem igen láttunk. Ugyanis a napon vezette oltárhoz Theodorovits Döme, Szenttamás közsegítők jegyzője, Ivánits Danka kasszonyt, Ivánits Sándor megyeszerte ismert és szeretett esendbítos, hájos és kedves leányát. Mint násznagyok szerepeltek a vőlegény részéről Jovits Milán, a menyasszony részéről pedig Gombos Béla ó-becsei főszolgabíró. Az esküvőt 150 terítékű ebéd követte a nagyvendéglő dísztermében. A kedélyes és vidám lakodalmi ebéd alatt a topolyai első zenekar játszott, míg a toasztok árja el nem némitá hangjukat. Az első felköszöntőt Kármán Sándor ügyvéd mondotta, éltetvén az új házaspárt. Utána Gombos főszolgabíró az örömszülékre emelt poharat. Majd pedig ismét Kármán mondott szép felköszöntőt Gombos főszolgabíróról. A kedélyes ebédet tánc követte. Tartós boldogságot kívánunk az új párnak! K. S.

Színészet. Ó-Becsén Báródy Károly és társa színtársulata folyton a közönség részvétlenségével küzd. A törökvő társulat minden igyekezete dacára még eddig csak egy telt ház volt és pedig midőn „Felhő Klári” került színre. A színészek vetekedtek egymással a játék tekintetében. Felhő Klári Reiner Antónia kitűnően adta. Kivül dícséretet érdemelnek Kiss Ilonka, Kövy Ede, Hegyi Gyula, legkivált pedig Rónay Karola (Viola Éva), aki egyike a legkitűnőbb vidéki színésznőeknek.

Az egyetlen vök hadmentessége tárgyában a honvédelmi miniszterium egy legutóbbi határozatával kimondotta, hogy az egyetlen vök csak akkor menthető fel, ha fölmentési címük nősülésük ideje után keletkezett.

Árverés. Villov Teréz 3307 frtra b. ing. nov. 8. Szabadka.

Tovarisováról írják: Alig hogy ez év tava szán Tordy Lajos volt közsegítők irnokot, egy volt kereskedőt s még számtalan cinkos társukat okmány-s-járlatok hamisításáért, szuronyok közt kísérték a esendörök az újvidéki kir. trvszéki börtönbe, ma már ismét egy megdöbbentő eset adta elő magát. Rákits Miklós közs. jegyzőnk már régen élt azon gyanuval, hogy aljegyzőnk, Kirilovits János több büntényt követett el s miután most valaki egyet-mást besugott, köteletségéhez híven, a megkérőket lépeket meg is tette. A feljelentés nem maradt eredménytelenül, mert folyó évi július hó 30-án éjnek idején megjelentek az újvidéki kir. törvényszék kiküldöttjei, s a vizsgálat megejtése után, Kirilovits János aljegyzőt bűnösnek találván, azt azonnal letartóztatva, e hó 1-én (ugyan olyan állapotban, mind ezelőtt egyará hóval Tordy volt irnokot s társait) cinkostársaival együtt az újvidéki törvényszéki börtönbe kísérték.

Benedek kontra Hartl. A Mannheimban mult hó 30-ikán megtartott nemzetközi vívóverseny alkalmából a lapok azt írták, hogy Hartl bécsi vívómesternek nem akadt ellenfele. Ezzel szemben arra hívjuk föl a közfigyelmet, hogy Benedek Gyula szabadkai vívómesternek (ki most Zentán vívó-tanfolyamot tart) a mult évben Szegeden volt versenye Hartlral, mely holt versenyeinek deklarációját, azért Hartl ur mégis jónak találta a manheimi verseny alkalmával róla megfellekezni. — Nehogy tehát Hartl ur rettentelenségével végig dícselkedjék a világon, Benedek ur a „Pesti Hírlap” útján hívja őt fel kontra-vívásra, mesteri mérkőzésre, mely Szent István napján tartatnék meg Budapesten.

Tűz. Ó-Szávocon a napokban Volleiteer Filop gabonája ismeretlen okból támadt tűz folytán elégett. A kár 500—600 frt.

Uj zenemű. Már régen nem hallottunk oly jó talpalávalót, mint az éppen most Hecht Márkné kiadásában megjelent „Buzavirágok” e. keringő, melyet Mattyasovszky Fanni jeles zongoratanító kiténő szakértelemmel szerzett zongorára. Dallama igen szép és fülbeeső, ára 1 frt. Bátoran ajánlhatjuk a t. zenekedvelők becses figyelmébe.

Palics fürdőből: Kimutatás f. é. július hó 29. aug. 4-ik terjedő hetéről. A lefolyt héten Palicson 4220 átutazó vendég fordult meg, az állandóan ott tartózkodók száma: 422 egy a fürdőudvar valamint a környező villák lakosobái egy-kettő kivételével mind el vannak foglalva. Kiadtak összesen 3978 fürdőjegyet, ebből 2253 hideg fürdőre szolt. A tó vize a hét elején 22—24, a hét végén 19—15 fok (R) meleg volt. A hőmérő a hét derekáj igen nagy meleget jelzett, (1-én délben 34-3! C szerint) a hét vége felé a levegő tetemesen meghűvösödött, (4-én reggel 18-8 fok.) A barometer keséjese folytón szárazas időt jósó magasságban állott. Ozon 4—5 közt. — Palicson vasnap este tombola játékot rendeztek az alapítandó fürdőkönyvtár javára.

Kimutatás az apatini selyemtenyészési kerület egyes közsegítők 1887-ben beváltott gubómennyiség és annak esedékes vételéről. Apatinból beváltott 1973 kg. 2096 frt 42 kr-ért. Bezdánból 2021-80 kg. 2132 frt 79 kr. Bogojeváról 618-60 kg. 651 frt 74 kr. Bresztováról 4088-20 kg. 4347 frt 24 kr. Csonopláról 1040-50 kg. 1100 frt 27 kr. Doroszlóról 1569-40 kg. 1656 frt 83 kr. Gákováról 2068 kg. 2194 frt 18 kr. Karavukováról 245-90 kg. 262 frt 39 kr. Kernyajáról 4228-60 kg. 4484 frt 99 kr. Kolluthról 1376 kg. 1456 frt 04 kr. Kupuszínáról 134-80 kg. 143 frt 35 kr. Nemes-Militicsről 109-50 kg. 115 frt 79 kr. Rác-Militicsről 2780-40 kg. 2949 frt 59 kr. Monostorszeghről 288-40 kg. 303 frt 31 kr. Prigl.-Szt.-Ivánról 1105-70 kg. 1180 frt 61 kr. Szontáról 725-20

kg. 767 frt 48 kr. Ó-Sztapárról 3610-10 kg. 3825 frt 67 kr. Zomborból 5813 kg. 6174 frt 87 kr. Összesen beváltott 33,797-10 kg. 35,843 frt 56 kr-ért. Ez évben tehát 11,172-30 kilogrammal több lett beváltva és 11,971 frt 48 krral több kifizetve, mint a mult évben, dacára, hogy az idén három közsegítők kevesebb tartozott az apatini kerülethez, mint tavál. Kelt Apatinban, 1887. évi augusztus hó 3-án. Milla Márton.

Athelyezés. Poros Miklós újvidéki pósta- és távirófényt, hasonló minőségben Versecere helyeztetett át.

Hymen. Baján Korniss Benő fiatal kereskedő a napokban vezette oltárhoz Fried Malvin kasszonyt.

Az új-verbázi selyemgubó beváltó intézetnél összesen 2145 egytől 35,777 kiló gubó váltott be, melyért 38,203 frt lett kifizetve.

A magánvégrendeletek alkotása. Köz-tudomásu dolog, hogy a magánvégrendeletek alkotása körül igen sok formalibát szoktak elkövetni, minek folytán számos végrendelést meg is dól. A bíróságoknál általános a panasz e miatt; de egyszersmind számos érdekes szenved komoly sérelmet. A baj oka abban keresendő, hogy az illető közegek, különösen közsegítők, kik a legtöbb esetben közvetíteni szokták a magán végrendeletek szerkesztését, nem mind ismerik a végrendeletek kellekeit. E tarthatlan állapoton segitendő, az igazságügyminiszter egy utbaigazítást dolgoztatott ki, mely annyi példányban fog kinyomatni, hogy lehetőleg minden közsegítőkbe jut egy. Ez utbaigazítás alapján akárki szerkeszthet magán végrendelést; mert a mellett, hogy kimerítő, egyszersmind világosan és népszerűen van kidolgozva.

Az öngyilkos diurnista. Baján péchujfalusi Péchy György díjnok f. hó 2-án, a tekkönyvi irodában revolverrel háromszor mellébe lött s azonnal meghalt. Tettének oka, mint hátrahagyott leveleiben írja, könnyelműség volt.

Esküvő. Mayer L. Károly helybeli törvényszéki díjnok tegnap vezette oltárhoz a kedves Oracsits Erzsébet tanitónőt.

A budapesti kereskedelmi muzeum a következő átiratot intézte Bács-Bodrogh vármegye alispánjához: Tekintetes Alispán ur! Tudva van tek. Alispán ur előtt, hogy a kormány közreműködésével és támogatásával a budapesti kereskedelmi muzeum megalakult és programmszerű feladatainak első részét, a hazai termékeknek állandó kiállítását létesítette. Ezen állandó kiállítás célja: bemutatni a hazai és külföldi közönségnek, termelőinknek, iparosainknak és gyárosainknak készítményeit, képét nyújtani termelő képességünknek és felvilágosítani az egyes cikkek minőségéről, mennyiségéről és azok áráról. Uj piacokat akarunk szerezni hazai termékeinknek, de mindenek előtt saját fogyasztó közönségünket arra bírni, hogy szükségleteit az országban szerezze be. És minthogy állandó kiállításunkban az országban létező nagyobb cégek már is szép számban vannak képviselve, és idővel előreláthatólag még tökéletesebben képviselve lesznek, a muzeum igazgatósága képesítve lesz, kisebb és nagyobb mennyiségű szükségletek fedezése körül közreműködhetni és ez által egy a termelő, valamint a fogyasztó közönség érdekeit elmozdíthatni. Egy hathatós eszközt e cél elérésére képezendi, ha a muzeum igazgatósága, a törvényhatóságok és az allattuk álló intézmények, kórházak stb. nagyszámú szükségleti cikkeiknek fedezése körül közreműködhetni fog. Tudjuk, hogy a törvényhatóság nagy súlyt fektet arra, hogy szükségleti cikkeit a termelő által fedeztesse, és hogy a szállításokban oly iparosokat részesítsen, kik készítményeik minősége és mennyisége tekintetében egyaránt képesek az elvállalt munkát végrehajtani. A kereskedelmi muzeum első sorban képes annak megítélésére, vajlon egyes cégek csakugyan a termelők sorába tartoznak-e vagy meg tudja azt is, vajlon termelő képes-ségük arányban áll-e az elvállalt munkával. A közvetítők kizárása által, nem csupán a termelő és iparos fog nyerni, hanem a t. törvényhatóság is jutányosabb árakat fog elérni. E célt szem előtt tartva, elhatározta az igazgatóság, hogy egy az egyes miniszteriumokat és ezek szíves közbenjárásával, az allattas kormány közegeket, valamint a törvényhatóságokat, közlekedési vállalatokat és intézeteket, végre pedig a katonai hatóságokat tisztelettel felkérjék, szíveskedjenek mindennemű szükségleti cikkeik beszerzésére vonatkozó felhívásait, szállítási hirdetményeit stb. egy példányban a kereskedelmi muzeum igazgatóságának ideje korán megküldeni és oly szükségleti cikkekre nézve is, melyek beszerzése nem történik szállítási vagy ajánlati tárgyalások útján, a kereskedelmi muzeumot igénybe venni. A muzeum a szóban levő hirdetményeket kifüggesztendi és az illető termelőket levélileg is figyelemztetni fogja. Ennél fogva van szerencsénk tek. Alispán urat felkérni, szíveskedjék az ez irányban a szükséges intézkedéseket megtenni, és erről a muzeum igazgatóságát értesíteni. Budapest, 1887. július hó 5-én. Matlekovits s. k.

Tűz. — Szilbásról írják: — Közsegítőkben a napokban a falu közepén a 74. sz. ház udvarában lerakott gabona meggyuladt, és egy óra alatt 7 ház a mellék épületekkel és mintegy 1200 kereszt gabona, házi- és gazdasági eszközökkel együtt leégett. Csakis a közsegítőkben jelen volt pinciai 4 esendörnek, egy a közsegítők 2 tűzi feeszkendő és a segélyre jött gajdóbrai feeszkendőknek köszönhető, hogy a dühöngő szél mellett a tűz továbbra nem terjedt.

Topolyán a napokban a gróf Zichy-féle kastély udvarán tűz ütött ki, mely csakhamar magát a főúri kastélyt és a szomszéd házsort is nagy mértékben veszélyezteté, azonban a kivonult önkéntes tűzóltók által idejekorán elfojtatott.

A cséplőgép áldozata. Csataalján Hasanauer András géptüzelő f. hó 1-én saját vigyázatlanságából a cséplőgép etető lyukába hágott, mely a bal lábát teljesen összemorzsolta.

Vásárok a megyében augusztus hóban: Bajmokon 24-én. — Ó-Futtakon 18-án. — Petrovácon 26-án. — Petrovoszellón 30-ikát megelőző hétfőn. — Topolyán 22-én. — Zentán 17-ikét megelőző vasnap és hétfőn. — Zomborban Nagy Boldogasszony napján 6-naptár szerint.

A király lánya. A bajai kórházban jelenleg Horváth Istvánné szül. Sárközi Mária dunaszentgyörgyi illetőségű elmebeteg asszony van megfigyelve alatt, kinek az a rögeszméje, hogy ő a király O felségének törvényes leánya.

Póstaküldemények helyes címzése. A budapesti póstaigazgatóság közli: A pósta- és táviradintézet egyesítése nagyobb személyzetváltozással lévén egy-

bekötte, könnyen előfordulhat, hogy hiányosan címzett postaküldemények késedelemmel jutnának igazi rendeltetésükre esetleg tévesen kézbesítettnek, vagy pedig, mint nem kézbesíthető visszaküldetnek. Nehogy egyes címzettek csalatkozzanak azon feltevésükben, hogy a postakezelő vagy a levélhordó őket és lakásukat ismeri s azon kellemetlenségnek tevék ki magukat, hogy várt postaküldeményeiket idejekorán meg ne kapják: a postaigazgatóság indokoltan tartja a közönséget a hiányos címzés következményei felől tájékoztatni. A címzés tisztán és olvashatóan legyen írva oly módon, hogy a címzett hasonló nevű más egyéntől megkülönböztethetők és a rendeltetési hely és lakás hollétére kétség fel ne merülhessen. Ha kisebb helységben több hasonló nevű egyén lakik, kell, hogy a név elé vagy utána közelebbi meghatározás tétessék, pl. ifj., id., dr., ügyvéd, borkereskedő, stb. Nagyobb városokban a városrész, utca, házszám, emelet és ajtó kitétele igen ajánlatos. Nemzetközi forgalomban a világrész és neve, földi forgalomban pedig a megye és utolsó posta feljegyzése a címirtól el ne maradjon. Ajánlatos, hogy a feladó nevét és lakását is a címról felső oldalára vagy s pesétoldalra jegyezze, miáltal a nem kézbesíthető küldemények gyors visszaadását biztosítja magának. A címról valamely küldemény göngyöletére való ragasztása, kivált akkor tilos, ha az érték 100 frtnál nagyobb, mert esetleges sérülést eltarthatna vagy postakezelés közben lehullván, a küldemény továbbítását akadályozhatja.

Az új Bodrog vármegye.

Írta: Iványi István.

Utóbbi időben két nagy monográfiát bocsátott közzé Iványi úr, melyekkel méltó helyet küzdött ki magának Pesty Frigyes és Szentkláray mellett. Főleg Délmagyarország történetének felderítésével foglalkozik; ami sok nehézségbe ütközik, mivel a levéltári anyag hiányos. Ez okból történetíróink nem igen szerettek Délmagyarország történetével foglalkozni, csak újabb időben indult lendületnek eme alsó vidékek történetének megírása.

Ezuttal az új Bodrog vármegye történetét vesszük Iványi úr tollából, mely már a „Hazánk“-ban is megjelent. Az értekezés főleg levéltári anyagot tartalmaz, s egy egészen ismeretlen thémát világít meg. Midőn a török uralomnak seregeink véget vetettek, a déli vármegyék helyreállítása is megkezdődött. Bodrog emlékezete felrisszult: de határait nem tudták megállapítani, sőt fekvése is egészen eleső vidékekre tétetett. Annyi bizonyos volt, hogy határos vala Bácsmegegyével. Időközben a betelepített szerbek számára a Tisza mentén határvidek szerveztetett, Bács vagy Bodrog rovására. Az új s elvileg felállított Bodrog megye első főispánjál gr. Thurnon nevezetett ki, 1699-ben. Alatta megindult a Bácsmegegyével oly hosszú ideig folytatott határpör, s másrészt az udvari kancelláriával és a haditanácsal. Ezen első pörnek a Rákóczy-mozgalmak vetettek véget, mikor is a vármegyék levéltára is jórészt elpusztult. Ezeknek elzajlása után a két megye ismét felélesztetett, a király két főispánt ki is nevezett, Bodrogba Nádasdy Pált, ki tisztikart is választott és Ujvidéken üté fel székhelyét. A pör most újra szőnyegre került. A törvény szerint a bírásokodás a nádort illette, de ez maga helybe Patachich boszniai püspököt kinevezte, ki 1716-ban Zomborban a következő ítéletet hozta: 1. hogy Bodrog vármegyének területe a Duna és Tisza között van; 2. Szerém, Csanád, Temes és Bács vármegyékkel határos; 3. hogy a Duna melletti Bodrog várról nevezetett el, s 4. hogy Szabadka és Zombor is Bodrog területén fekszik. Ezen ítélethez ellen Bácsmegegy tiltakozott, s ekor a nádor elrendelte, hogy e két vármegye külön törvényhatósági szervezését bizonyos határidő alatt saját küldöttei által valósítsa. Mindkét vármegye most okiratok után kutatott; a bodrogiai főleg azt kívánták kikutatni: hol fektűtt Bodrog vára? — Patachich halála után Berkes váci prépost, majd Glavenics Sebestyén pécsi kanonok küldetett le megbízottul. Utóbbi 1717. szept. 8-át tüzte ki határnapul a pör elintézésére; 17-én az ítélet kimondatott: 1. a Mosztonga és Duna közötti terület Bácsnak ítéltetett; 2. a Tisza és Mosztonga közötti rész Bodrognak; 3. Futak vidéke függőben hagyatott. Bácsmegegy ezen ítélet ellen is felekezett, a nádor azonban ennek dacára december 4-én Bodrogot önállósította, területéhez azonban csak 1718-ban juttatta.

Bácsmegegy nem nyugodván, 1720-ban a királynál kérészkülde pörének megújítását, s a nádor az új tárgyalásra Berkes András, váci nagyprépostot küldé ki. Ez pedig az előbbivel ellenkező ítéletet hozott, határról körülből a mai Ferenc-esatorna vonalát állítá fel és az ítélet végrehajtását Benesik és Petrovai szolgabírákra bízta, 1721-ben. Ezek azonban oly zavart idéztek elő a határrendezés körül, hogy a két megye összeverekedett. Ekkor kapott Bodrog új főispánt Czobor Márk személyében, ki 1729. december 19-én halt el, s nemsokára a megye mint önálló hatóság megszűntetett.

Mária Terézia uralma alatt a határpör ismét megújult, névleges bodrogai főispánokul Draskovics gr., majd ifj. Grassalkovics nevezetett ki. Az elkülönítés azonban fényleg nem történt meg, s midőn a tiszamelléki vidék egy része koronakerületté alakított, Bodrog megmaradt részei Bácsmegegybe olvadtak s 1802-ben az egysítés törvényé vált.

S azóta viseli a Duna-Tisza alsó része hivatalos nevét: Bács-Bodrog törvényesen egyesített vármegye. Szerző a bécsi hadi levéltárban kutatott és a bács-bodrogmegegyei levéltár több fellelhető okmányát feldolgozó olyképen, hogy eme korszak eledldi jórészt ismeretlen eseményeit előnyösen közzéteszi.

Dolgozata fontos kiegészítője megyei történetünknek.

Thm Jósef.

Az országos magyar izr. tanító-egyesület.

Feladvata Lévai Izor bács-topolyai tanító a Bács-Bodrog megyei izr. egyesület 1887. évi július hó 11-én Szabadkán tartott közgyűlése alkalmával.

(Folytatás és vége.)

II.

Engedjék meg, hogy teljes részrehajlatlansággal latoljam országos egyesületünk nemcsak fény-, hanem, ha vannak, árnyoldalait is és ezekről is szóljak, mert én azok közé tartozom, a kik a nyilvánosság előtt lépve, megmondok mindent, ami szívemen fekszik, azért szívesen fogom meghallgatni mindazok ellenvetését, a kik

az egyesülettel nincsenek megelégedve. Most, midőn megteremtettük az eszközt, a fiókkört, a mely hivatva van a vidéki tanítóság kívánalmait a központtal megértetni, ideje, hogy véleményünknek, óhajainknak érvényt is szerezzünk, hisz ismerjük ama közmondást: „Néma gyermeknek az anya sem tudja akaratát.“

Mert ha vannak egyesületünknek árnyoldalai, mint ezt itt-ott hangoztatják, már pedig, mely intézmény az, mely hiba nélkül volna, így a most már országszerte alakult fiókegyesületek főfeladata oda hatni, hogy azok kiküszöböltessenek, ami könnyen elérhető lesz, ha az összes fiókegyesületek fontos alkalom beálltával, közösen eljárnak. Először is kívánom, hogy a szellemi működés súlypontja a fiókegyesületekben legyen elhelyezve, míg a tanítók anyagi jólétén fáradozni, a központ volna hivatva, melyek úgy a kormánytól, mint a sajtó útján a vidéki tanítók nyomott helyzetének javulására kellene törekednie.

Ha a központ időről-időre szellemi téren is megadja az impulzust, úgy a fiókegyesületek kötelesek serényen munkálkodni, a szerzett tapasztalatok és a tagok által történt alapos megvitátás után az ajánlott tetteket minden három évenként tartandó nagygyűlés elé terjeszteni, a hol ezek a gyakorlati alkalmazásra a legfőbb és mérvadó irányt megkapják. Ilyen eljárás mellett a felekezeti szakkérdések megoldása a hazai zsidó tanítóság összességének kifolyásaként fog tekintetni és megszűnik ama panasz, miszerint az egyesület a tanítóknak, különösen a vidéki tanítóknak szellemi tevékenységének elég tápot nem nyújt.

Más oldalról ismét lehet hallani, hogy az egyesület nem mindenkor és nem minden alkalommal mozdítja elő a tanítók érdekeit, így pl. jogosan szemére vetik, hogy midőn az izraelita anyakönyvek rendezése tárgyában történtek intézkedések, egyesületünk nemcsak hogy befolyását a mérvadó körökben legalább arra nézve nem használta fel, hogy ott, a hol a zűgiskolák virágnak: Galicia, Bukovina és Romániával határos vármegyékben a zsidó iskoláknak ezen a réven utat egyengetett volna, hanem a tanítóság felszólamlását, mintegy ignorálva, az országos irodával és a rabbi szemináriummal kezelt fogott és tagjait a saktereknek stbi efféleknek alárendelte.

Ezen eljárás következményei már is felekezeti iskolágyitnkre károsan mutatkoznak, sőt oly esetek is fordultak elő, hogy az anyakönyvvizető kedvéért hitközségek kénytelenek voltak iskoláikat felosztani.

Az egyesület segélyezése az önszegély kérdésének megoldása óta más alakot öltött, u. i. most tudjuk, hogy a tagok özvegyei 200 frtnyi segélyt nyernek. Teljesen egyet értek egyesületünk t. elnökének erre vonatkozó megjegyzésével, hogy „200 frt nem megvetendő segély egy szegényvidéki tanító özvegy számára“ sőt részemről még azzal megtoldom, nemcsak, hogy nem megvetendő, hanem, hogy az a pillanatnyi szükségletek kielégítésére elég is, és valóban ama kellemes tudat, mely szerint halálunk után özvegyeink nem fognak arra szorulni, hogy számunkra az első pillanatban már könyör adományokat gyűjtsenek, életünk szébb és boldogabbá teszi, annak horús napjait felderíti. — Ezen tény egy-magában érdemli, hogy nyugodt lélekkel az egyetbe lépjünk, és hogy az egyesület e tekintetben kötelességét teljesíti, a lefolyt évben sajnosan több ízben tapasztaltuk. Azonban nézetem szerint, ideje most már miután az egyesület tagjai napról napra gyarapodnak, az egyleti kiadványok prosperálnak és az egylet vagyona szaporodik, figyelmünket teljes mértékben a központ ama nyilatkozatára irányozni, a mely az egyleti tagokat arról biztosítja, hogy kellő érdeklődések mellett, rövid, igen rövid idő alatt nem 200 frtnyi segélyt, hanem legalább ilyen összeget rendes nyugdíj fejében fog nyújthatni.

Ezen keesegtető ígérét, a mely ha valósulna, és adja az ég, hogy minél előbb valósuljon, a tanítóságra valódi isteni áldás lenne. És ezen szép ígérét megtéstitése érdekében szívesen el kell követnünk mindent, ami az egyesület jövedelmi forrását növeszti. Ugyanis kötelességünk kartársakat és hitközségeket a belépésre buzdítani és a mi a földolog: felekezeti iskoláinkba országszerte az egylet kitűnő tankönyveit bevezetni. Azonban mindaddig és azt hiszem, hogy az nem egy hamar lesz, míg egyesületünk tagjait rendes nyugdíjban részesíti, az egyesület erkölcsi kötelessége volna a hatályban levő országos nyugdíj-törvény célszerűbb módosítását a maga részéről is kérvényezni, a mire elvitázhatlan jogunk van. Az egyesületnek teljes befolyását és összes erejét még most is midőn eme törvény revíziója napi renden van, kellene a mérvadó körökben érvényesítenie, hogy eme törvény súlyos és méltánytalan 7. §-a az ország tanítói kívánalmait szerint módosítások, meg ebbeli óhajunk a többi hazai egyesület kérvényeivel azonos, mert mi is csak kívánjuk 1. hogy a szolgáltatási idő maximuma 40-évről 30-ra szállíttassék le; 2. nyugdíj összegnek tekintésük mindenkor az utolsó évben élvezett teljes fizetés; 3. a szolgáltatási évek veterán kartársainkra nézve is ne 1870-től, hanem szolgáltatásba lépéstől számíttassék.

A nyugdíj törvény rendszeres módosításának és a méltányosság elve szerint való keresztült vitélet egyesületünk közp. választmányának szíven kellene hordania, hogy egy rendszeres és célszerű nyugdíj törvény által törüljék le az özvegy és árvák fájdalmas könnyeit, vegyék ki kezükből a koldusbotot. Az egyesület erkölcsi kötelessége volna végre az orsz. iroda útján mindenkor és minden alkalommal a tanítóság anyagi helyzetének, úgy, mint tisztességes fizetése, esetleges visszamaradt orth. hitközségekben az anyakönyvi tisztég vezetése útján is javítani; mert ha a néptanítóktól kívánják, hogy műveltséget, szorgalmat, példányos erkölcsi magviseletet tanúsítson, a közügyek és egyesületekért lelkesüljön: úgy legalább kellő díjaztatásról kell gondoskodnunk.

Midőn reményem, hogy mindezeket a központ kellő méltatásban részesíteni fogja, azt hiszem, hogy akkor ha az országos egyesület csak tagjai, a tanítók érdekeit mindig teljes kitarással minden felől védelmezni is előmozdítani a fiókkörök kérelmeit és közbeszólásait pedig méltányolni és érvényre juttatni fogja, úgy országszerte a tanítóság is következni egyesülni fog, a felekezeti iskola tekintélyének emelésére és érdekeink megóvására — egyesületünk szent céljainak előmozdítására.

Mert csak a kartársi tömörülés, az egyetértő működés, példás összetartás az, mely a testületnek, így közvetve egyes tagjainak tekintélyt szerez. Egyetértés és kitarás biztosítja a sikert.

A közönség köréből.

Tek. szerkesztő úr!

Nagy szenzációt keltett községünkben a bajmoki kerület egyik csendőrének eljárása.

F. hó 2-án a községházánál az úgynevezett soros — ki akkor éjjel a községházánál szokott aludni — Szabó Bálint általános kedvelt községi esküdt volt. Este 6 óra után bezárta az irodák ajtóit és haza indult vacsorálni, hogy azután bejőjön éjszakára a községházához. A mint a községháza kapujába ért, oda érkezett a bajmoki kerület két csendőre, mindkettő ittas állapotban. A csendőrök egyike — valami Kurucz nevezetű — nemrég érkezett haza Szegedről, hol vizsgáltni volt. A szokásos köszöntések után, Szabó B. községi esküdt így szólott Kurucz csendőrhöz. „No hát a szegedi ember is haza jött már?“ Erre Kurucz — „haza ám — úgymond — hát mit akar tőlem“ — úgy arcul ütötte az öreg községi esküdtet, hogy az elszedült bele. Midőn ez magához tért kérdőre vonta Kuruczot, hogy miért történt ez? Kurucz erre átölelte Szabót és mondá: „Azért, mert én magát nagyon szeretem!“

Valóban gyönyörű kifejezése a szeretetnek? Hát annyira vagyunk már a csendőr urakkal, hogy meg sem szabad már őket szólítani, még barátságosan sem?

Tettüket a csendőr „urak“ még éjjel is folytatták. Éjjel után ugyanis a községházához jöttek; az öreg esküdtet felzörgettek, s fenyegették, hogy adja át nekik a községi pecsétet szolgálati könyvük hitelesítésére, különben...

Hát kötelessége annak a községi esküdtnek éj idején is hivatalos funkciót végezni? Jaj az olyan rendnek, melynek felügyelőit ilyen egyének vannak kirendelve.

Az eljárás ellen Ó-Morovica községe eltiljárására a ker. főszolgabíró úrnál jelentést tett, egyszersmind a legszigorúbb vizsgálat megejtését kérte. Hisszük, sőt bizonyosan tudjuk, hogy erélyes főszolgabíró urunk minden követ meg fog mozdítani e sérelem orvoslására.

Ó-Morovicán, 1887. aug. 5-én. r. l.

A Kárpátokhoz.

(Alsó-Tátrafüred, július 31.)

Nem üdvözöltelek még;
Alig hogy láttalak,
Te agg királyi hegység!
Ti büszke szirtfalak!

Majd akkor üdvözöllek,
Ha újra itt leszek
És visszakerem tőled
A drága sziveket.

Ne nézz olyan sötéten,
Oly komor hidegen:
Ez itt a feleségem,
Ez itt kis gyermekem.

Mennybéli angyaloknál
Drágábbak ők nekem;
Lábukhoz borulhatnál,
— S lábához helyezem.

Vigyázz, vigyázz reájok!
Vihartól egyre véd.
Ne érjen más hozzájuk,
Csak illat, üde lég.

Lármás felhők haragját
Szétűzze homlokod,
Hogy távolról is hallják,
A mint szívem dobog.

Majd akkor üdvözöllek,
Ha újra itt leszek,
S már visszakerem tőled
E drága sziveket.

Örömmel foglak látni,
Ti büszke szirtfalak!
És kezdelek csodálni,
— Ha megáldottalak.

Dömötör Pál.

Naptár.

Augusztus.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
9 Kedd	Román vért.	Erik	28 Prochor.
10 Szer.	Lőrinc	Lőrinc	29 Kallinik.
11 Csüt.	Susanna	Hermann	30 Silas
12 Pént.	Klára	Klára	31 Eudocim.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
Laj. tulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Birtokeladás.

A szomszédos Szlavoniában Marince községben egy jól felszerelt tizenegy ¼ telkes birtok jutányosan, részletfizetés mellett, örök áron eladó. A birtok első minőségű szántóföldből áll s gazdaságilag kitünően van berendezve. Bővebb felvilágosítással szolgálnak Sós Mihály és Martony Károly Marincén u. p. Nustár. 6-1

Arlejtési hirdetmény.

Alulirt kir. jószágigazgatóság részéről ezennel köz-
hírré tétetik, hogy a szántóvái róm. kath. templom-torony
és paplak helyreállítása iránt, 1216 frt 29 kr. kikialtási
ár, s a kézi- és igás napszámoknak természetben vagy
annak 156 frt 99 krban megállapított váltság árának
kiszolgáltatása mellett, valamint a prilevica-szent-iváni
kincstári koresmaépület helyreállítása iránt 356 frt 31
kr. kikialtási ár mellett **Apatinban, a kincstári
ispánság hivatalos helyiségében folyó évi
augusztus hó 17-ik napján d. e. 10 órakor,**
zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilván-
os szóbeli árlejtés fog tartatni. Miről vállalkozók oly
hozzáadással értesítettnek, hogy a szóbeli versenyben, a
kikialtási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz előzetes le-
tétele után vehetnek részt, nemkülönben a szabály-
szerűen bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok is a megfelelő
10% bánatpénzzel ellátva a szóbeli verseny megkezdése
előtt, az árlejtő bizottsághoz nyújtandók be. Közlebbi
feltételek alantirt igazgatóságnál, valamint az apatini
kincstári ispánságnál naponta betekintheők. Utóajánlatok
figyelembe nem vétetnek. Szegeden, 1887. július hó
29-én. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Után-
nyomat nem díjaztatik.) 2-2

Pályázati hirdetmény.

Pacsér községben lemondás folytán ürese-
desbe jött községi irnoki állásra ezennel pályázat
nyitattik, az állás f. évi augusztus 25-én d. e.
9 órakor választás útján töltetik be.

Felhívátván a pályázni szándékozók, hogy
az állás elnyeréséért sajátkezűleg írt, négy gym-
nasiumi vagy realiskolai polgári iskolák 4 osz-
tályát, vagy valamely ezen középiskolákkal egyen-
rendű kereskedelmi iskolát, vagy megfelelő ka-
tonai tanfolyam sikerrel végzését igazoló bizo-
nyítvány, vagy erkölcsi magaviseletéről szóló ha-
tósági bizonylattal felszerelve hozzám f. évi augus-
tus 20-ig annyival inkább benyujtsák, mivel ké-
sőbb beérkezők figyelembe nem vétetnek.

Állás javadalmazása 300 ft.
Topolyán, 1887. július 20.

Császár Péter s. k.

3-3 főszolgabíró.

Arlejtési hirdetmény.

A moholyi gör. kel. serb hitközség közhírré
teszi, hogy az általa újonnan épített iskolához
megkivántató mellékeépületek biztosítása iránt **f.
1887. évi augusztus hó 16-án (28-án) d.
u. 3 órakor,** az iskolájában nyilvános árlejt-
ést tart.

Kikialtási ár:

- 1) A kőműves munkára . . . 624 frt 75 kr.
- 2) Az ács munkára . . . 341 frt 04 kr.
- 3) Asztalos, lakatos és üve-
ges munkára 97 frt — kr.

összesen: 1062 frt 79 kr.

mely összegnek 10% kamatját bánatpénz címén,
minden árlejtőz letenni tartozik.

Kelt Moholyon, 1887. augusztus 1.

Dejanovics M. D., **Gavrilovics Száva,**
jegyző. 3-2 alelnök.

Cégváltozási hirdetmény.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudó-
mására hozni, hogy az eddig „**Hrabovszky
és Sztrilich**” cég alatt fenállott

fűszer- és gyarmatáru-üzletet

Hrabovszky urnak az üzletből való kilépése foly-
tán, ezentul saját nevével fogom folytatni.

Midőn tehát üzletünk iránt eddig tanusított
bizalomért őszinte köszönetet mondok, kérem azt
immár reám átruházni.

Mély tisztelettel

3-2 **SZTRILICH ZSIGMOND.**

A zombori r. k. egyház pénztár-kezelősége

ezennel közhírré teszi, hogy a plébánia-épületben
lévő, 9-ik számú, eddig Diamant Lajos rőfős-
kereskedő által bérben birt **bolthelyiség
f. évi augusztus 11-én** reggeli 10 órakor
nyilvános árverés útján 1887. évi október 1-től
1888. évi október 31-ig szóló időtartamra a leg-
többet ígérőnek bérbeadni fog.

A feltételek a róm. kath. egyház pénztári
irodájában megtekintheők.

2-2 **Az egyház pénztári kezelőség.**

Hirdetmény.

A vízijogi törvény (1885. XXIII. t. c.) 191. §-a,
valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nagy-
méltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelmi és a köz-
munka- és közlekedési magy. kir. miniszter urak által
1885. évi december 31-én 45689. szám alatt kibocsátott
általános rendelet alapján felszólítom a város területén
fennálló víziművek és vízhasználati jogosítványok tulaj-
donosait, hogy a jogosítványokra vonatkozó engedélyt
1888. évi február hó 1-ig nálam írásban mutassák
be, vagy pedig írásban igazolják azt, hogy vízimű-
veik 1866. évi január 1-je óta háborítlanul fennállanak
anélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék és mint
ilyenek az illetékes hatóságok által károsoknak találtat-
tak volna. Megjegyeztetik, hogy a bejelentések a vízi-
jogi törvény 191. §-ának második bekezdése értelmében
bélyegmentesek.

Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség, min-
denben hatósági engedélyre szoruló vízimunkákat tulaj-
donosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, árvízvezeté-
kekre, ipari vállalatokra, malmokra, továbbá nyilvános
mágn vizvezetékére, nyilvános és magán csatornákra,
mesterséges víztartókra, védgátakra és zsilipekre egy-
aránt érvényes.

Akik jogosítványukat igazolni nem tudják, vagy
igazolás végett a fent kitett határidő alatt nem jelent-
keznek: azoknak víziművei az idézett törvény 191. §-a
értelmében nem létezőknek fognak tekintetni, s az ily
vízművekre nézve a vízijogi törvény 163. és következő
szakaszai és a hivatkozott miniszteri általános rendelet
3-32. §§-ai lesznek alkalmazandók.

Kelt Zomborban 1887. évi július hó 29-én.

Vukicsevits Péter,

3-3 Zombor szab. kir. város polgármesteri helyettes

Pályázati hirdetmény.

Karavukova községben lemondás folytán üre-
sedésbe jött végrehajtott állásra pályázat hirdette-
tik. Felhívátván mindazok, kik ezen állást el-
nyerni óhajtják, miszerint tanulmányaik, erkölcsi
magaviseletük és foglalkozásukat, úgy a magyar
és német nyelvben való jártasságukat igazoló ok-
mányaikat **folyó évi augusztus hó 15-ig**
alulírott jegyzőhöz nyujtsák be.

Az állás, mely 360 frt fizetéssel van össze-
kötvé, azonnal elfoglalható.

Személyesen jelentkezők előnyben része-
sülnek.

Karavukován, 1887. augusztus hó 4-én.

Rumbach Mihály, **Seigfrith Sebestyén,**
jegyző. 2-1 bíró.

Arlejtési hirdetmény.

A szegedi m. kir. jószágigazgatóság kertletében
lévő Bács-Bodrogh megyei prigl.-szent-iváni róm. kath.
templom helyreállítása iránt, 343 frt 72 kr. kikialtási ár
s a kézi- és igás napszámoknak természetben vagy an-
nak váltság ára fejében megállapított 104 frt 30 krnyi
összeg kiszolgáltatása mellett **Apatinban, a kinc-
stári ispánság hivatalos helyiségében folyó
évi augusztus hó 17-ik napján d. e. 10 óra-
kor,** zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött
nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Miről vállalkozók
oly hozzáadással értesítettnek, hogy a versenyben csak
a kikialtási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz letétele
után vehetnek részt, egy a szabályszerűen bélyegzett
zárt írásbeli ajánlatok is a kellő 10% bánatpénzzel ellá-
tva a verseny megkezdése előtt az árlejtőz bizottság-
hoz nyújtandók be. Közlebbi feltételek az apatini kinc-
stári ispánságnál naponta betekintheők. Utóajánlatok
figyelembe nem vétetnek. Szegeden, 1887. augusztus 2-án.
M. kir. államjóságigazgatóság. (Utánnyomat
nem díjaztatik.)

Arlejtési hirdetmény.

A szabályai gör. keleti hitközség — a folyó
évi július hó 23-án dült vihar által a templom-
torony rész-, és a tető bádofedélzetén okozott
károk következtében beállott — javítási munká-
latokra, úgy a tetőnek befestésére nézve **f. évi
augusztus hó 14-én d. u. 3 órakor**
versenybírályt fog tartani.

Felhívátván mindazok, kik ezen munkálatok
teljesítésére vállalkozni szándékoznak, hogy a
mondott időben az alólírott választmányál jelent-
kezzenek.

A szerb g. k. hitközség választmányának
Zsablyán 1887. évi augusztus hó 1-én tartott
üléséből.

Jóczits Kuzman **Francoz János**
tollvivő. 3-2 elnök.

Olcsó tűzifa.

Van szerencsénk a t. e. közönség tudomására
hozni, hogy a tűzifa árakat leszállítottuk, és pe-
dig: **a vasút melletti raktárunkban** kapható:

szlavóniai szilvasábfá 4 kbm. 10 frt

(a pályaudvaron **vaggonban** 100 métermázsza
60 frt.)

A csatorna melletti raktárunkban szá-
raz jó minőségű

cserhasábfá 13 frt,
bacsikai szilvasábfá 12 frt

Ezenkívül ugyanott:

**gyertyánfa, bükkfa, tölgyfa, dorongfa,
puhafa,**

a legjobb minőségben a régi árakon kapható.

Tisztelettel

Roheim testvérek.

Árverési hirdetmény.

A kulai kir. járásbíróság mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy a b kulai takarékpénz-
tár végrehajtatónak Trnka János pivnicai lakos vég-
rehajtást szenvedő elleni 140 frt 72 kr tőke követe-
lés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kulai
kir. járásbíróság területén lévő, Pivnica községében
fekvő, a pivnicai 440 sz. tjkkvben Trnka Éva szül.
Kohár és Trnka János közös nevével röglalt 411 ö. i. sz.
házból és beltelektől Trnka Jánost felerészben meg-
illető jutalékra 400 frtban és ugyanazon tjkkvben
ugyanazok nevével röglalt 1/4 telekföldből Trnka Jánost
felerészben megillető jutalékra 1132 frtban ezennel
megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte,
és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1887. évi
szeptember hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor** Pivnica
község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikialtási áron alul is eladatni fogaak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs-
árának 10% át készpénzben, vagy az 1881 ik évi
LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8.
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni

Kelt Kulán, 1887. évi június hó 24-én.

A kulai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye palánkai járásához tar-
tozó Bulkesz községben az **orvosi állomás**
üresedésbe jövén, annak választás útján leendő
betöltésére pályázat nyitattik s a választás hatá-
ridejéül **f. évi augusztus hó 30-ik nap-
jának reggeli 9 órája** Bulkesz község-há-
zához kitézetik.

Ezen állomás 400 frt készpénzfizetés, 20 kr
látogatási, 30 kr rendelvényi és 20 kr halott-
kémleési díj javadalmazással van egybekötve s
kilátás van arra is, hogy a fizetés esetleg 600
frtra fog emeltetni, mi azonban a megválasztandó
személyétől feltételeztetik.

A megválasztottnak kötelessége leendő házi
gyógytárt tartani.

A pályázni kívánók felhívátván, hogy a tör-
vény értelmében felszerelt s a magyar és német
nyelv tudását is igazoló kérvényeiket bezárólag
ez évi **augusztus hó 24. napjáig** alulirt
főszolgabíróhoz nyujtsák be, minthogy később
benyujtott folyamodványok figyelembe vétetni nem
fognak.

Német-Palánkán, 1887. évi augusztus 1-én.

Csupor Gyula,

3-1 főszolgabíró.

Házeldadás.

Zomborban, a Széchényi-kör úton
fekvő 29. szám alatti lakház, mely
teljesen száraz, és mely 4 szoba,
konyha, pince, padlásból áll, a benne
levő butorokkal vagy butorok nélkül,

szabadkézből

kedvező feltételek mellett, eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Dr. Sztojkovits Péter.